

SPORTKONCEPCIÓ

2010-2014.

Bevezetés

Újbuda Sportkoncepciója, és a Sportról szóló helyi rendelete meghatározta az önkormányzat legfontosabb feladatait, szerepvállalásának irányait és mértékét. Az elindult folyamatokat, a társadalmi gazdasági környezet alakulása nyomán kialakult helyzetet időszerű ismét áttekinteni, az arra érdemes fejlődési irányokat megerősíteni, illetve újakat kijelölni.

A sportolás kiemelt szerepet játszik a fizikai és mentális egészség megőrzésében, és az ehhez szükséges magatartási modell kialakításában. A kulturált szabadidő-eltöltési, szórakozási lehetőség biztosításával lényeges szerepet tölthet be a családi és társadalmi kötelek erősítésében, a nemzeti, illetve lokálpatrióta önbecsülés erősítésében. A nevelés egyik legfontosabb eszközeként hozzájárulhat a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatásához, integrálódásához.

Újbuda karakterének, identitásának kialakításához a sportélet fejlődése számos ponton hozzájárulhat:

A lakosság egészségtudatos magatartásának kialakulásához, egészségének megőrzéséhez Községek kialakulásához, kerületi kötődéshez járul hozzá, melynek lakosságmegetartó ereje van

A hátrányos helyzetű gyerekeknek a sportolás kitörési lehetőséget nyújthat.

A versenysportban szereplő csapatok reklámhordozóként a városmarketinget segítik.

A kerületközpontok arculatához hozzájárulhatnak a városrészek sportolásra, szabadidő eltöltésre alkalmas létesítményei.

A sportélet kapcsolati tőke-erősítést kínál a kerület cégeivel és felsőoktatási intézményeivel.

Újbuda sportélete budapesti szinten jónak, országos szinten átlagosnak mondható. A sportra fordított éves költségvetése megfelelő nagyságrendű, arányai közelítenek az általánosan elfogadott támogatási arányokhoz. A kerület létesítmény-helyzete azonban semmilyen összehasonlításban sem állja meg a helyét, alig van önkormányzati tulajdonú és üzemeltetésű sportlétesítmény, ami nagymértékben akadályozza a sport valamennyi területének fejlődését. Ez alól kivétel a Nyéki Imre Uszoda, amelynek tevékenysége példaértékű, igazolja az önkormányzati sportlétesítmények létjogosultságát.

Az intézményekben végrehajtott beruházások önkormányzati ráfordításainak összegét az alábbi táblázat szemlélteti:

Év	e Ft
2001	21256
2002	71004
2003	24566
2004	8692
2005	88369
2006	203587
2007	69998
2008	29277
2009	100000

Újbuda sporthagyományai inkább a területén működő egyetemi és volt vállalati egyesületekhez kötődnek, a kerületi sportkultúra megteremtéséhez szükség van a kerületi sportélet zászlóshajójaként működő sportegyesületre, az Újbuda TC-re.

A természeti adottságok is kedveznek a szabadidősportnak: sok sportvállalkozás és szabadidős sportegyesület jól kihasználja ezeket. (pl.: Budai XI SE.)

A lakosság a lehetőségeket kihasználja, de több létesítménnyel és jobb szervezéssel még hatékonyabbá lehetne tenni, és olyan rétegeket is bevonni, mint az idősek, a fogyatékosok, a családanyák.

A XI. kerületben adottak az iskolai testnevelés feltételei, mozgalmas a diáksport élet, jó színvonalon dolgoznak a testnevelő tanárok. A gyerekek számára vonzó sporttevékenységek terén még sokat lehet fejlődni, ennek kulcsa a létesítmények fejlesztése valamint a versenysport és a diáksport közötti kapcsolat intézményes fejlesztése (bázis sportiskolai rendszer kialakítása).

A kerületi utánpótlás-nevelés jelenlegi rendszere az egyesületi műhelyekben és az Újbudai Grosics Gyula Sportiskolában is szépen elindult, eredményei éveken belül jelentkezhetnek, ha a kerület tudja biztosítani a tehetségeknek a felnőtt versenyzési lehetőséget is.

A versenysportban Újbuda a csapatsportágakra fókuszál, amely hagyományai, jövője, közönség-vonzó és városmarketing szempontból is előnyös tulajdonságai miatt prioritásként kezelendő.

A kerületi sport SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<p>sok zöld terület, erdő, vízpart jó kerékpáros infrastruktúra viszonylag magas bevételű, sport iránt elkötelezett önkormányzat sok vállalat, egyetem sportolást igénylő lakosság (diáksport, 60+) sok sportegyesület jó színvonalú testnevelők sok népszerű szabadidős mozgásformához adottak a feltételek jó kommunikációs csatornák sportösztöndíj Újbudai Grosics Gyula Sport Általános Iskola</p>	<p>rossz létesítményhelyzet, fejlesztések elmaradása közösségi élet, programok gyenge intenzitása kerületi szintű sporthagyományok hiánya létesítményfejlesztési stratégia hiánya kis egyesületek menedzselésének hiánya kerületi szinten a sport költségvetés csökkenése</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>lakosság bevonása a sportéletbe Vállalatok bevonása a sportéletbe Kis egyesületek bevonása sportéletbe Fenntartható létesítmények létrehozása az elfogadott koncepció szerint Arculatépítés, városmarketing a sport által Turisztikai vonzerők a sport által A kerület adottságaihoz és hagyományaihoz illeszthető sikeres, figyelmet keltő sportágak meghonosítása Sportközönség kialakítása Hosszú távú finanszírozási rendszer kialakítása Fejlesztési koncepció, intézkedési terv elfogadása</p>	<p>Hosszú távra elhúzódó létesítmény problémák (jogszabályi változások) Versenysport csapatok elvándorlása Sportvezetők alulmotiváltsága Pénzügyi feltételek romlása, adóbevételek elmaradása, központi normatívák csökkenése</p>

Fejlesztési koncepció

Újbuda Önkormányzata a kerület valamennyi lakosa számára biztosítani kívánja a testi, lelki egészség megőrzéséhez szükséges mozgás, sportolás lehetőségét valamint támogatja a versenysportot és az élsportot. Ennek érdekében, jogszabályban előírt kötelezettségén túlmenően is, költségvetési forrásokat biztosít a sporttal foglalkozó egyesületek, szervezetek és a sport céljait szolgáló infrastruktúra hosszú távon biztonságos működésére.

Az intézményi testnevelés és a diáksport

Folytatni kell a tornatermek, sportudvarok, tornaszobák és játszóterek valamint a sporteszközök felújítását, fejlesztését.

Az óvodai csoportok számának növelését úgy kell megoldani, hogy ne kerüljön sor tornaszobák csoportszobává történő visszaalakítására.

Az intézmények sportlétesítményeinek bérbeadását oly módon kell szabályozni, hogy ne sérüljön a gyermekek, tanulók mindennapos testmozgásához való joga, ugyanakkor biztosítható legyen azok optimális kihasználtsága.

A diáksport kerületi szervezésében kiemelt szerepet kell hogy kapjon az Újbudai Grosics Gyula Sport Általános Iskola.

Felül kell vizsgálni a diák sportversenyek, diákolimpiák szervezésének rendszerét, és azok finanszírozásának mértékét.

Ki kell dolgozni a testnevelő tanárok többletmunkájának finanszírozási rendszerét.

Meg kell honosítani a kerületben a sport népszerűsítését biztosító „sportág választó” rendezvényt.

Sportiskolai rendszerben, több iskola bevonásával kell kialakítani az utánpótlás bázist.

Meg kell oldani a nagycsoportos, öt éven felüli gyermekek szervezett vízhez szoktatását úgy, hogy teljesüljenek az esélyegyenlőség követelményei.

Ismét meg kell teremteni 6-18 éves korosztály fizikai állapotfelmérését az önkormányzat által fenntartott iskolákban.

Jeles napokhoz kapcsolódó nagy rendezvények keretében a sport és az egészséges életmód népszerűsítésére alkalmas programokat kell szervezni.

A szabadidősport

Kerületi nagyrendezvények keretében a szabadidős sporttevékenységeket népszerűsítő programokat kell szervezni.

Meg kell teremteni a személyi és anyagi feltételeit a nyitott iskola program működtetésének, hogy az ne az intézmények költségvetését terhelje, illetve, hogy megfelelő motivációt biztosítson az esti és hétfégi ügyeletek ellátásához.

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok szabadidős sporttevékenységét a szociális ellátórendszeren keresztül továbbra is támogatásban kell részesíteni.

Ki kell dolgozni a kerületben működő, piacképes sportszolgáltatást nyújtó vállalkozásokkal lehetséges együttműködési formákat, amelyek lehetővé teszik a kerület lakói számára a szolgáltatások igénybe vételét, illetve a vállalkozások kiszámítható működését.

A kis egyesületek tevékenységét érdemes pályázat útján ösztönözni, pl. kerületi versenyekbe való bevonással.

Versenysport, élsport

A minőségi versenysport egy önkormányzat számára fontos a közösségi élet megteremtése, városmarketing és sportszakmai szempontból. Hatékony azonban csak akkor lehet, ha nem forgácsolódik szét a finanszírozás és a figyelem sok sportág között. Újbudának a hagyományok és a jelenlegi szakmai színvonal alapján a női kézilabdára és a labdarúgásra érdemes koncentrálnia. A női röplabda és a férfi kosárlabda ugyan nem élvez prioritást, de szintén kiemelten támogatandó. Az egyéni sportágak közül a teniszre, a triatlonra és a kajak-kenura érdemes Újbudának fókuszálnia.

Ez a támogatási rangsor egyáltalán nem zárja ki azt, hogy más sportágakban is folyjék az utánpótlás-nevelés, illetve sportegyesületek amatőr szinten műveljék a sportágak széles körét, de jóval kisebb önkormányzati figyelem és támogatás mellett.

A létesítmények

Tekintettel arra, hogy az Önkormányzatnak sportlétesítmény építésére forrása jelenleg nincs, nagyon fontos a kerületi sport megtartása és fejlesztése érdekében bázis létesítmények kialakítása. Ez ma leginkább a már létező sport célú ingatlanok megvásárlása, vagy bérlete révén valósulhat meg.

Az önkormányzati sportlétesítmények a sportfunkciókon túl kulturális, közösségi eseményeknek is helyet adhatnak, számos bevételi lehetőséggel rendelkeznek. Önkormányzati üzemeltetés mellett olyan egyének és csoportok is igénybe vehetik a szolgáltatásokat, akik nem tudják a piaci árakat megfizetni. Az üzemeltetésre érdemes megfontolni egy non-profit Kft. alapítását, mely alkalmas lehet a kerület egyéb sportszakmai feladatainak (diáksport koordinálása, kerületi jelentőségű rendezvények szervezése, más sportlétesítmények üzemeltetése, stb.) ellátására is. A szervezeti forma egyensúlyt biztosíthat az önkormányzat által felvállalt és finanszírozott társadalmi-jóléti feladatok megvalósulása és a létesítmény-komplexum üzleti lehetőségei a kihasználása között.

Újbuda egyik legjobb természeti adottsága, a hosszú Duna-part, sport célból jelenleg alig van kihasználva. A Lágymányosi-öböl és környéke kiváló vízisport lehetőségeket kínál, az infrastruktúra igénye pedig nem nagy költségigényű. A kerület érdeke, hogy a Spartacus csónakház jelenlegi funkciója hosszú távon megmaradjon, így mellette homokos strandpályák is kialakíthatók, és az egyesülettel együttműködésben programok szervezhetők. Az újbudai gyerekek táborok, vízitúrák iskolai foglalkozások és családi hétvégék alkalmával megtanulhatnak például a biztonságos vízi közlekedés szabályait valamint vizeink környezetének, természeti értékeinek védelmét.

A finanszírozás rendszere

Az önkormányzati sportfinanszírozás jelenleg többcsatornás rendszerben működik:

A fenntartó az oktatási-nevelési intézmények költségvetésében biztosítja az intézményi sportlétesítmények üzemeltetésének valamint a diáksporttal kapcsolatos személyi és dologi kiadások fedezetét.

A sport célú fejlesztések költségei - az éves költségvetés keretében - egyedi döntések alapján kerülnek megállapításra.

A kerületben székhellyel rendelkező egyesületek eseti támogatásban részesülnek az éves költségvetésben e célra elkülönített keret erejéig.

Külön költségvetési sorral rendelkezik a Nyéki Imre Uszoda és az Újbudai Torna Club.

A finanszírozás többszintű rendszerén belül az önkormányzat a társadalmi-szociális funkciókat kiszolgáló sporttámogatását elkülönítetten, a minimumot meghatározva kell, hogy kezelje, ezáltal garantálva több évet átfogó programok fenntarthatóságát. Ilyenek a diáksportra, fogyatékosokra, fittségi felmérésre, nyitott sportudvarok stb. programokra szánt források. Ezek együttes költségigénye nem haladhatja meg az önkormányzat jelenleg ezen célokra fordított forrásait. Az elkülönített kezelés (pl. pénzalap, alapítvány) garantálja, hogy sem a megnövekedett versenysport költségek, sem az üzemeltetési deficit nem lehetetleníti el az ezeken a területeken elindított akciókat azért, mert a sporttámogatás összességében nem nőhet. További előnye, hogy a pályázati forrásokat rugalmasan kezeli.

Az Újbuda által elindított fejlesztési program keretében továbbra is biztosítani kell, az óvodai és iskolai sportudvarok felújításának illetve a játszótéri dűhögők megépítésének a forrását.

A Képviselő-testület kötelezettséget vállal arra, hogy a létesítményfejlesztési koncepció megvalósításához szükséges fedezet időarányos részét a mindenkori éves költségvetésben - teherbíró képességének függvényében - biztosítja.

Az önkormányzat a sportegyesületek támogatása céljából pályázati rendszert dolgoz ki, amelyben az egyszeri rendezvényekkel szemben a rendszerességet előtérbe helyező, szövetségi jellegű tevékenységek élveznek prioritást.

A Nyéki Imre Uszoda és az Újbudai Torna Club fenntartása illetve támogatása továbbra is külön költségvetési soron kerül megtervezésre..

A diáksport érdekében dolgozó pedagógusok érdekeltségi rendszerét ki kell dolgozni oly módon, hogy a munkaidőn kívüli tevékenységük méltányos anyagi elismerésben részesüljön.

Feladatterv a Sportkonceptió megvalósításához

Cél	Feladat	Ütemezés	Forrás	Indikátor
Legyen a kerületnek hosszú távú sportlétesítmény-fejlesztési koncepciója, amelyben szerepelnek a jelenlegi hiányosságokat pótoló (jégpálya, atlétika pálya) beruházások.	Hozzon létre az önkormányzat egy kerületi központi sportlétesítmény-bázist. Az önkormányzati sportfeladatokat végezze az üzemeletést is ellátó, önkormányzati tulajdonú Nonprofit Kft.	5 év	Pályázat Önkormányzati saját forrás	Elkészült létesítmény
Legyen hatékony a versenysport támogatása	Rendelkezzen az önkormányzat versenysport prioritással: válasszon ki 1-2 csapatot, amelyet kiemelten támogat finanszírozással és létesítmény-használattal.	Konceptió készítése: 2010. június 1. Működtetés: folyamatos		Támogatott sportágak száma Támogatott versenyzők száma Sporteredmények Reklámérték
A diáksport és a szabadidő sport támogatása kiszámítható legyen	A legfontosabb diáksport és szabadidősport kezdeményezések önkormányzati támogatásának határozza meg a minimumát és vizsgálja meg a lehetőségét, hogy hogyan tudná elkülönített (pénzalap vagy alapítvány) formában garantálni. A kerületi sportlétesítmény-bázison sportegyesületi inkubátor-ház szolgáltatások rendszerének kialakítása. A kerületi rendszeres szabadidősport tevékenységeket cél alapján, meghatározott elvek szerint támogassa, kerületi szövetségi és egyesületi rendszerben. Szervezzen a kerület jó ötleten és a kerület adottságain alapuló, hagyományteremtő szabadidős rendezvényeket.	Intézkedési terv készítése: 2010. június 1. A rendszer működtetése: folyamatos	Pályázat Önkormányzati saját forrás	Diáksportban résztvevők száma Szabadidős sportrendezvények száma, résztvevők száma Egy főre jutó támogatás mértéke évenként

Folytatódjék a sportudvar-felújítási program és a kerületi nyitott iskolaudvar program.	Kerüljön kidolgozásra évenkénti ütemezéssel óvodai és iskolai, valamint játszótéri felújítási program.	Ütemterv készítése 1-3 évre: 2010. június 1.	Pályázat Önkormányzati saját forrás	Elkészült ütemterv Felújított sportudvarok száma
Legyen az önkormányzati óvodák nagycsoportosainak (az iskolákéhoz hasonló rendszertől) kötelező úszásoktatás, az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vételével.	Forrásteremtés és logisztika	A program kidolgozása: 2010. június 1. Működítetése 2010. szeptember 1-jétől folyamatos	Pályázat Önkormányzati saját forrás	Úszásoktatásban részesülő 5 éven felüli óvodások száma
A sport járuljon hozzá a településmarketinghez, az újbudai identitás kialakulásához	A kertülethez kötődő sportágakban Újbuda adjon helyet nemzetközi versenyeknek. Szervezzon a kerület jó ötleten és a kerület adottságain alapuló, hagyományteremtő szabaddíós rendezvényeket. Kommunikációs csatormáin keresztül Újbuda az egyesületekkel karöltve „nevelje” a lakosságot sportfogyasztásra, nézőként és sportolóként egyaránt.	A megfelelő létesítmények elkészülte után folyamatosan évi 1-3 rendezvény	Szponzorok Pályázatok Önkormányzati saját forrás	Az évente megrendezett nemzetközi események száma, látogatottsága, pénzügyi mérlege
Vállaljon szerepet az önkormányzat a területén működő nagy cégek sporttevékenységében, cserébe a kerületi sport támogatásáért.	Felkutatni a programba bevonható cégeket, együttműködési formák kialakítása, szerződés-kötések	Folyamatos		Együttműködési szerződések száma, közös rendezvények száma
A sport legyen a hátrányos helyzetű és megváltozott képességű, fogyatékkal élők társadalmi integrációjának segítője	Dolgozzon ki Újbuda a fogyatékosok számára szabadidősport-programot, elsősorban létesítmények biztosításával és közösségi élet szervezésével. Vegye fel a kapcsolatot az érintett civil szervezetekkel.	Program elindítása: 2010. szeptember 1.	Szponzorok Pályázatok Támogatások Önkormányzati saját forrás	Bevon személyek és szervezet száma, rendezvények száma, sportágak száma

Az önkormányzati intézményekben nevelt és oktatott gyermekek fizikai, fittségi állapota javuljon	Támogassa anyagilag Újbuda a gyerekek rendszeres fittségi felmérését és sportképességeik mérését, szervezzen felzárkóztató programokat a kevésbé ügyes, egészségügyi problémákkal küzdő gyerekeknek.	A program kidolgozása, elindítása: 2010. szeptember 1.	Szponzorok Pályázatok Támogatások Önkormányzati saját forrás	Fittségi mutatók javulása évi 15 %-kal
Legyen anyagilag elismert a kertületi testnevelő tanárok tanórán kívüli, diáksportban végzett tevékenysége.	Pénzügyi ösztönző rendszer kidolgozása, működtetése.	A rendszer kidolgozása: 2010. október 31. A rendszer működtetése: 2011. szeptember 1. 5 év	Önkormányzati saját forrás	Támogatásban részesített dolgozók száma
Ki kell aknázni a kertület természeti adottságaiból eredő előnyöket	Létesítsen az önkormányzat a Duna mentén vízisport bázist.			